

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

Nr. 210.

Brașov, Duminică 23 Septembrie (6 Octombrie).

1907.

REDACTIUNEA, Administrațiunea și Tipografia Brașov, piața mare nr. 30. TELEFON Nr. 226. Scrisorile nefranțate nu se primesc. Manuscrisul nu se returnează. Inserate se primesc la Administrațiunea Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI: În Viena la M. Dukas Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesser, Heinrich Schalk, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. În Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut). Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și invoiabilă. — RECLAME pe pagina 2-a o serie 20 bani.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. Nr.ii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. Nr.ii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la 3-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov: Administrațiunea, Piața mare târgului nr. 30. etajia I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 6 cor. Cu dusa acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

NOU ABONAMENT LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octombrie st. v. 1907

se deschide nou abonament pe cuartulul ultim al anului, la care invităm pe toți amici și prișjinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Kristoffy nu demonstrează!

(Două desmințiri.)

E semnificativ că deodată cu știrile despre demonstrațiunea ce-o pregătesc socialiștii pentru ziua când se va redeschide dieta ungară, în favorul votului universal, s'a vorbit mult și de partidul burghez radical, ce s'a organizat în tăcere primind în sânul său toate elementele, din cari s'a compus la timpul său armadia așa numiților trabanți. Sufletul acestui partid este vestitul Kristoffy, fost ministru de interne în cabinetul Fejervary, inițiatorul mișcării pentru introducerea votului universal în Ungaria.

Deja pe când a venit cu proiectul său de vot universal la 1905 Kristoffy era acuzat de adversarii săi din coaliție, că s'a pus în legătură cu socialiștii și cu agitatorii naționalităților pentru a duce la sfârșit cu ajutorul acestora planul său. Atunci Kristoffy ca s'arate, că nu s'a conșurat cu naționalitățile în contra „naținnii“, a luat cunoscutele măsuri dușmănoase, în prima linie față cu noi Români. De sprijinul socialiștilor însă nu s'a lăpădat în fața publicului claselor dominante. Era deci natural ca

indată ce s'a pus în lucrare demonstrațiunea pentru ziua de 10 Octombrie, adversarii lui Kristoffy să-l vadă deja și pe acesta conșurând și agitând pe ascuns cu socialiștii.

Mai multe foi de ale coaliției au lățit faima despre conventicule secrete ale partidului burghez radical, la cari să fi luat parte și Kristoffy. In aceste conventicule să se fi decis cooperarea cu socialiștii și ca să fie invitați și impiegații dela căile ferate de a demonstra în ziua de 10 Octombrie prin alăturarea ior la repausul general de muncă. Se mai zicea că la ședința hotărâtoare a luat parte și o delegație a partidului socialist. Kristoffy desminte acum faimele despre conventicule secrete și afirmă, că a luat parte numai la o ședință a direcțiunei partidului radical spre a face o declarațiune privitor la întrebarea, ce i-a adresat'o, dacă vrea să intre în partid.

Foștii membrii ai cabinetului Fejervary au aflat cu cale să declare coram publico, că nu vor intra în partidul radical. Declararea aceasta a făcut'o Kristoffy și știe de ce a făcut'o. Nu-i nevoie să fie membrii în toată forma cei atât de urgisiți de către guvernarea de azi. Kristoffy este și va fi conducătorul spiritual al „democrațiilor maghiari“ și fără de a avea bilet de membru. Președintele partidului radical burgez a și spus, că hotărârea lui Kristoffy și soți de a nu se face membrii nu va schimba nimic în atitudinea și activitatea acestui partid, care va continua de a se lupta „pentru drepturile poporului, pentru ideile progresului și pentru Ungaria democrată“.

Partidul socialist s'a grăbit și el a desmințit prin organul său, că ar fi luat parte la conventiculele celor de la „clubul radical“, unde ar fi fost vorba și de alăturarea impiegaților căilor ferate la demonstrațiunea dela 10 Octombrie.

Din toate aceste se poate conșchide că Kristoffy încă nu vede so-

sit momentul de a intra în acțiune dând mâna pe față cu socialiștii, iar când va sosi acest moment socialiștii de sigur nu vor respinge mâna ce li-o va întinde.

Ceeace caracterizează așa de mult situațiunea confuză și nesigură de azi, este însă faptul, că chiar și adversarii cei mai inverșunați ai lui Kristoffy, admit prin faimele ce le scornesc despre el și prin importanța ce o dau persoanei sale, că poate fi chemat încă să joace un rol în șirurile opoziției ce se formează contra lor și care crește la număr pe zi ce merge.

Fostul deputat sas Lutz Korodi scriea nu de mult în „Tägliche Rundschau“ din Berlin, că numai Kristoffy ar fi omul care ar putea să inaugureze o eră de guvernare mai conciliantă și mai dreaptă în Ungaria. Nu cumva se crede în cercurile politice berlineze, că lui Kristoffy îi este rezervată o astfel de misiune pentru viitor?

Din clubul naționalist foile ungurești află și știu să istorisească multe. «P. Lloyd» spune că clubul în conferința sa a desbătut înainte de toate asupra tacticii, ce are să-o urmeze în viitoarea campanie parlamentară. Asupra unui punct sunt toți membrii clubului de-o părere: că adevăratul naționalist are să observe o atitudine hotărât opozițională față cu guvernul și cu majoritatea dietală.

Cei mai precauți și moderați din club să se fi pronunțat, că în fața intențiunei de a se revizui regulamentul Camerei, intențiune ce răsfilă acum din rândurile majorității, ar fi conșultat ca clubul naționalist să se mulțumească deocamdată de a-și marca numai atitudinea opozițională și de a vota contra guvernului numai când vor veni în discuțiune proiecte de lege decizive. Partea cea mai mare a deputaților naționaliști e însă de părere, că trebuie să se folosească ocaziunea pentru ca clubul naționalist să cauzeze cât mai multe neplăceri guvernului și majorității și deci să desfășure cea mai aspră opozițiune chiar și cu pericolul de a favoriza printr'asta planul unei reviziuni a regulamentului Camerei.

O revizuire a regulamentului nu poate strica deputaților naționaliști, căci regu-

lamentul, cum e interpretat azi, și așa nu oferă nici un scut naționaliștilor.

S'a ventilat în club și cestiunea cooperării cu alte partide, în deosebi cu Croații, și s'a anunțat în principiu că clubul dorește o astfel de cooperare.

Conferința să se fi ocupat și de afacerea Vaida. Pe când alte foi ungurești spun că s'ar fi hotărât ca Vaida să ia parte la ședința camerei în 10 Octombrie (la deschidere) și să fie luat în apărare de membrii clubului, cari ar voi să se folosească de agitația și turburăările eventuale din aceasta zi (10 Oct.) pentru a readuce pe Vaida în parlament — pe atunci »P. Lloyd« e informat, că s'a enunțat, ce-i drept, în club, că Vaida trebuie să-și recupe locul în cameră și că partidul trebuie să facă tot posibilul spre a-i veni în ajutor soțului vătamăt în dreptul său constituțional. S'a zis însă, că aceasta nu e permis să se întâmple în prima ședință a camerei, pentru ca să nu i-se poată imputa partidului și numelui deputat, că numai sub scutul numiselor de lucrători adunați înaintea parlamentului, au curajul de a încerca restituirea în drepturile sale a deputatului Vaida.

În fine să se fi discutat și afacerea raportului deputaților sârbi-radicali cu clubul, cari, după informațiunile luate, sunt deciji a eși din acest club.

Clubi
Gare să fie problema reformei electorale? Cu cestiunea acesta se ocupă Dr. Roland Hegedüs în trei articole, ce le publică în »P. Lloyd«. În articolul ultim zice între altele: »Votul universal își va implini chemarea sa, dacă va introduce în viața constituțională pe lucrătorii meseriași, aceasta clasă nouă a poporațiunei noastre... Ar fi o mare nebunie, dacă reforma electorală s'ar face astfel, ca să aducă partea socialistă a muncitorilor și pe naționalități într'o alianță nenaturală. Se poate face și trebuie să se facă un astfel de vot universal, care față cu naționalitățile să ofere un scut tare; dar un vot universal, care ar voi cu intențiune să eschidă socialismul, nici că se poate ugeta. De aceea am accentuat, că noi (Maghiarii) să numim în mod liberal acea clasă de popor, pentru care voim să croim dreptul de vot universal. (Așadar numai pentru socialiști să s'aducă votul universal?) Trebuie să declarăm însă în gura mare, că tocmai din punctul de vedere al socialismului ori-ce conșurare cu naționalitățile ar fi o încercare nefastă, lipsită de principiu. Cel ce poate crede că influința popilor slovaci și români va promova pro-

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sub tei.

Sub tei e drumul presărat cu pulbere de lună, să'n vremuri când porniam din sat șoptindu-ne 'mpeună.

Pe banca unde-adesea stam Vechi farmec mă 'ntârzie, Ca 'n nopți senine când visam Ce n'a fost dat să fie.

Domoale bori se 'neurăcă 'n tei Și teii se 'nfioră, Ca 'n elipa când am stat sub ei De cea din urmă oară.

Și cade floarea și s'a strâns Atâta 'n jur de mine, Ca 'n cele zile când am plâns, Iubite după tine.

Brașov.

E. Pitiș.

SINGUR.

de Guy de Maupassant.

(Fine.)

Pretinul, căruia îi vedeam numai părul, în timpul așteptării, a așteptat înaintea vetrei; m'am apropiat să-l deștept. L'am văzut foarte bine. Brațul drept îi atârna în jos; picioarele îi erau puse unul peste altul; iar capul se clătina mereu. »Cine-i acesta?«, cugeta-i în mine. Odaia era de altfel destul de întunecoasă. Mi am ridicat mâna, să ating umărul, celui ce moțăia.

Mâna mi s'a lovit de lemn. Nu ședea nime: scaunul era gol.

Dumnezeule, cum m'am înșpăimântat. Așa m'am retras înapoi, ca și când un pericol grozav, mi-ar fi amenințat viața.

Apoi m'am întors, pentru că am simțit, că e cineva înapoia mea. Din nou s'a născut în mine o dorință mănoasă, să văd scaunul. M'am întors fără veste. Stam acolo, gâfâind de groază; eram cu totul nimicit.

Dar sunt din fire om cu sânge rece și am început a-mi revîni în simțiri. »Mi-am închipuit; totul a fost o închipuire, îmi gândiam eu. Și încep să-mi explic fe-

nomenul. Gândirea aleargă repede în astfel de momente.

Totul a fost o închipuire; asta-i sigur. Dar mintea mi-a rămas luminată în tot timpul și funcționa regulat și logic. Așadar din partea creierului nu s'a întâmplat nici o turburare. Numai ochiul s'a înșelat și a sedus mintea. Ochii au zărit o vedenie, care la oamenii simplii produce credința unei minuni. E vorba deci de boala nervoasă a vederii; să poate, că a fost cauzată, de grămădirea sângelui în cap.

Am aprins luminarea. Plecat către foc, am observat însă, că tremur și spăriat m'am retras, ca și când cineva m'ar fi atins pe dinapoi.

Așadar totuși nu eram destul de liniștit.

M'am preumblat puțin. Apoi am vorbit cu glas tare; am început după aceea un cântec.

În fine am învățit cheia de două-ori și m'am liniștit puțin. Cel puțin nu poate veni nimeni înăuntru.

Am șezut din nou și m'am minunat mult asupra fenomenului curios; m'am culcat și am stâns lumina.

Câteva minute tot a fost bine. Am zăcut pe spate, destul de liniștit. Mai târziu am voit să privesc în odăie și m'am întors pe o parte.

Din focul vetrei mai rămaseră vre-o 2—3 cărbuni aprinși, cari își aruncau lumina tocmai asupra picioarelor scaunului; iar eu am văzut, că omul — prietinul meu — șade din nou acolo.

Am aprins repede un chibrit. M'am înșelat; pe scaun nu era nime.

Totuși m'am sculat și am așezat scaunul la capătul patului astfel, ca să nu-l mai văd.

Am stins din nou lumina și am cerșat să adorm. Abia am ațipit, și în vis mi-a trecut pe dinaintea ochilor toată scena de aseară. Am sârit speriat din pat, am aprins lumina și m'am așezat pe marginea patului, căci nu cutezam să adorm din nou.

Totuși în contra voinței mele, de două ori m'a cuprins somnul pentru câteva momente. Și am văzut din nou scena fantastică. Credeam, că înnebunesc.

Când s'a crepat de ziuă, ne mai având nimic, am durmit liniștit până către amiază.

Ei, în sfârșit! Gata? Sau m'au chinuit frigurile sau am fost lunatic. Am fost bolnav; și s'a isprăvit. Și m'am simțit destul de rău. Am petrecut ziua vesel de tot. Am prânzit în birt, am fost la teatru și apoi am apucat drumul către casă. Dar cum mă apropiam de locuință, mă cuprinsese o neliniște deosebită. Mi-e era frică să-l re-

gresul politicii sociale, sau că o înaintare victorioasă a răscolului se află pe o treaptă mai inferioară a dezvoltării sociale, ar promova idealurile socialismului, acela ori suferă de confuziune de idei, ori tradează în mod pervers cele mai ideale nzuințe ale socialismului. (De ce?) De aceea socialistii și naționalitățile nici că pot face cauză comună în dezvoltarea votului universal. (Așa-i porunca d-lor șovinisti?)

Hegedüs desfășură un plan cutezat de evoluțiune temporală a votului universal. Criteriile votului universal să nu fie adecvate înarticulate dintr'odată de legislațiune, ci numai progresiv să fie realizate. În decurs de trei alegeri (adeacă în 15 ani) să se facă după expirarea fiecărui mandat (la câte 5 ani) alegeri pe bază mai largă... Chiar redacțiunea ziarului »P. Liod« declară, că nu se identifică cu acest plan.

Hegedüs mai face observarea individuală: că tocmai din punctul de vedere maghiar conservarea cercurilor electorale săsești din Ardeal este o datorie politică maghiară...

Tolstol contra lui Apponyi. Björn-sjerne Rjörnson are acuma pe renumitul scriitor rus Leo Tolstol ca soț în combaterea șovinismului esagerat maghiar. Contele Leo Tolstol a scris în foaia rusească »Russkoje Slovo« (numărul de Dumineca trecută) un articol, în care atacă pe groful Apponyi Albert și pe Maghiari, fiindcă asupresc pe Slovaci.

»Narodnie Noviny« despre socialistii. Ziarul slovac »Narodnie Noviny« din Turocz Sz. Marton se ocupă într'un număr mai recent cu mișcarea socialistilor din Ungaria pentru dobândirea votului universal, scriind între altele următoarele: »Dacă socialistii maghiari ar ajunge să domnească în Ungaria, ei ar persecuta naționalitatea slovacă tot așa ca ori și care alt partid liberal. În stadiul actual de tranziție putem accepta din partea socialistilor orice sprigin. Scopul adevărat al luptei noastre nu poate să fie însă altul, decât lupta pentru națiunea noastră, limba noastră și drepturile noastre inalienabile. Dacă vom salva națiunea noastră și dacă vom respinge atentatele îndreptate contra vieții noastre naționale, atunci vor veni la rând și chestiunile sociale.«

Conferența social-democraților austriaci. În ședința de alătură a conferenței social-democraților germani-austriaci, care se ține la Viena, s'a votat o rezoluțiune, în care se zice că social democrația este o legătură cu mult mai puternică decât limba. Pentru deosebire de limbă social-democrații austriaci nu se vor lăsa nici-când atrași în luptă. Raportorul Elderesch a propus o rezoluțiune, în care se cere democratizarea legislației și a administrației țării. Ca primul pas în direcțiunea aceasta partidul muncitorilor social-democrați pretinde introducerea votului universal, egal și direct pentru toți cetățenii fără deosebire de sex la alegerile pentru dietele provinciale și pentru consiliile comunale. Rezoluțiunea a fost primită cu unanimitate.

văd. Nu mă temeam de el, nici de prezența lui, în care nu credeam; mă temeam, că ochii vor vedea din nou fantome, mă temeam că iarăși imi va fi frică.

Mai mult de o oră m'am preumblat pe stradă; am recunoscut că-i mângârie ceea ce fac și am sunat. Răsuflarea mi-era așa de împedecată, încât abia am putut sui treptele. Cam zece minute am stat pe coridor înaintea ușașii mele; apoi m'a cuprins deodată curajul și o voință hotărâtă să născu în mine. Am scutit repede cheia, am intrat în odaie cu o lumină aprinsă, am închis ușa și mi-am aruncat privirea speriată spre vatră. N'am zărit nimic. Ah!...

Ce ușurare! Ce bucurie! Umblam vesel prin odaie; dar totuși nu eram cu totul liniștit. Câte odată mă întorceam fără veste să privesc în odaie. Umbrele ce jucau în colțul odăii m'au speriat din nou. Am dormit rău; necontentit am fost speriat din somn de scârțâituri închinate. Dar pe el nu l'am zărit. Nu. În fine!...

De atunci totdeauna mă tem, când sunt singur în odaie. Fantoma o simt necontentit în apropiere, în juru-mi. Cu toate că nu s'a mai arătat! Nu. Ceeace însă nu-l de însemnătate, căci nu cred în ea, pentrucă știu că nu e.

Dar de aceea întruna mă neliniștește, căci mă gândesc tot la ea. Brațul drept îi atârna în jos, iar capul îi era plecat în somn... Ah! nu-l mai pomenesc, vreau să-l scot odată din cap.

Regele Carol despre Ungaria.

Ziarul »Magyar Nemzet« scrie următoarele despre regelui Carol:

După cum se știe regele Carol a trecut în zilele din urmă prin Arad. Trenul suveranului român a fost însoțit de directorul c. f. Stankovics, cu care regele Carol s'a întreținut în chip foarte amical. Suveranul român era foarte bine dispus și în tot timpul mesei a discutat diverse chestiuni, trădând că e bine inițiat în chestiile unguerești. În cursul acestei discuții, dată fiind actualitatea chestiunii, a venit vorba și de vinurile unguerești; regele Carol a vorbit cu entuziasm de aceste vinuri și a declarat că acasă i se servesc la Curtea vinuri din Ungaria. În special ține la vinul de Tokay pe care îl consideră ca cel mai bun. Apoi a venit vorba de trenurile ungare, despre cari suveranul a vorbit în perfectă cunoștință de cauză.

În timpul discuției, care s'a ținut în limba germană, regele Carol s'a interesat și de evenimentele culturale și economice ale Ungariei. Întrebând asupra cauzei lipsei de cărbuni, suveranul a incurajat pe Stankovics spunându-i: »Nu trebuie să vă plângeți, la noi sunt și mai scumpi!

Suveranul vorbit atunci de edificii ridicare în Ungaria și în special de industria acestei țări, a cărei propășire l-a uimit, — adăugând că în calitate de vecin se bucură de progresul industriei ungare. Ungurii sunt un popor ambițios* — a zis regele român — care poate și vrea să realizeze opere mari.

În tot timpul acestei discuții nu s'a pronunțat nici un cuvânt asupra politicii interne sau externe. Regele Carol a evitat intenționat orice chestiune politică sau națională.

De pe marginea Secuimii.

Maghiarizarea satelor românești.

— 3 Octombrie st. n.

În lipsă de senzații, foile unguerești scriu din când în când multe lucruri ne-săbuite și trase de păr; dar totuși le în-lățăază așa încât un străin, care nu le cunoaște firea, ar fi în stare să-i creadă. Așa vezi în foile ung. din capitală și mai ales în ștulele lor de prin provincie, niște sberete de screearte că cutare sat, care pe vremea lui »Ciubăr Vodă« fusese curat unguereș, astăzi s'a »valahizat« cu totul; că în cutare loc, școala unguerească e pustie din cauză că învățătorul român este un mare »daco-roman« și îi învață pe părinți să nu-și dea copiii la școală de stat și astfel din aceia nu pot deveni niște »patrioți« de tagma lui Nagy și Markos!

Și abia s'au auzit aceste strigăte în lumea mare, să mișcă toate pietrele și întrevin toți »patrioții« toți Schvarții la guvern, ca în satul cutare să facă școală de stat, iar pe învățătorul »trădător de țară« să-l trimită la ocnă!...

*) Unele ziare, precum »Brasso Lapok« luând notă despre convorbirea regelui Carol, scriu că Regele s'ar fi exprimat, că »Ungurii sunt cei mai cavaleri oameni din lume«. Intre afirmațiunea aceasta și »popor ambițios«, cum cetim în »M. N.« că s'ar fi exprimat regele Carol, este fără îndoială o mare deosebire.

N. Red.

Ce înseamnă batjocura asta vecinică și obraznică? Picioarele așezate unul peste altul și le încălzia la foc.

Mă însoția fără pauză. Prostie nemi pomenită. Dară totuși așa-i. Cine mă însoția? El? Dară știu foarte bine că nu-nimeni. Există numai în frica mea. Ei, nu mă mai gândesc la el.

Da, numai cât în zadar filozofez eu, înzadar mă opintesc, nu pot fi singur în odaie, căci el totdeauna e cu mine. Nu-l voi mai vedea, știu; nu se va mai arăta nu. Dar în gândirea mea există. Nevăzut de nime, dar este; după uși, în dulapul închis, sub pat, în unghiul întunecat, în umbră. Dacă deschid ușa dormitorului, dacă privesc în dulap, dacă țiu lumina aprinsă sub pat, dacă luminez colțul odăii, nu-i acolo; dar atunci îl simt la spate. Mă întorc fără veste, deși știu că nu-l voi vedea nici odată. Căci nici înapoia mea nu e. — E lucru nebanatic, dar cumplit și chinuit.

Când vom fi însă doi în odaie, sunt sigur că nu va mai fi acolo. Căci el numai de aceea este în juru-mi, pentru că sunt singur, numai de aceea!

Tradus de Ioan Lupan stud. în drept.

Pe când în realitate e chiar lucru întors. *Satele noastre în realitate încep a să maghiariza încetul cu încetul și mai ales începând de pe Târnava mică până din sus de Reghin pe marginea Săculmii, limba maghiară din zi în zi ocupă tot mai mult loc, iar în oficiile comitatului domnește de mult în chip absolut! Portal național în cele mai multe comune a perit, au perit și obiceiurile multe, iar limba noastră dacă o mai auzi este plină de: moghiorește, ghiliș, iulul, ghintăti, ghiçoș, gyâr șcl...*

Judecătorii, solgăbiraile și toți oficialii schimbă pe întrecute numele românești, așa că bietul om aproape nu mai știe cum îl chiamă, dar ce-i mai rău că cu această siluire de maghiarizare, Românii țărani neștiutori înșiși își spun numele așa, din *Polcoavă, Falkos, din Aldea Algya* ș. a. chiar la băncile unguerești nu primesc cambiul, cu numele scris românește! Șapoi totuși »ne înghițe marea valahă« »ne valahizăm«, »perim« cum să eprimă o foaie maghiară din T.-Mureșului.

Și cum stăm noi Românii din aceste părți în fața valului de cutropire unguereș? Ți-se stränge inima de durere văzând cum conducătorii chemați stau pasivi, ba ce e mai rău mulți neputând ajuta, strică.

Avem un desp. al »Asociațiunei... cu sediul în Târgu-Mureșului, care nu este bine sprijinit, dar nici bine condus! Aici, unde ar trebui ca conducătorii să fie în-sufleții la culme, să țină prelegeri populare, cât mai multe cum să țin în alte părți sub conducerea »Asociațiunei«!... Aici numai oameni de muncă ar trebui, căci teren bun este!

Mă gândesc, că dacă s'ar face în fiecare sat o agentură a »Asociațiunei« ca d. e. în desp. Brașov, acest desp. în care țărani nu sunt prea rămași, și nici săraci, s'ar afla mulți membrii, cari ar ajuta marea noastră instituțiune, s'ar putea pune la cale câte o bună tovărășie, câte o bibliotecă populară ș. a.

Dar nimic din toate aceste! Desp. își ține adunarea câte odată, să cetesc procese verbale, să încasează ceva parale și s'a finit!... Unde sunt însă cei 20 fitori notari români, cari urmează cursul din M.-Vásárhely, unde cei 5, 10 juriști, cari ar putea lua esemul dela colegii lor din Cluj, cari au făcut adevărate lucruri frumoase în acel despărțământ?! Au n'ar putea aceștia din când în când să țină câte o prelegere populară țărânelui atât de dornic de a ști ceva nou? Si de sigur fapta lor ar afla răsunet, și ceilalți inteligenți s'ar trezi din letargie!...

La gimnazul rom. cat. din Vásárhely umbli mulți Români gr. or. și gr. cat. Cei ort. au catechetul lor pe preotul din Gernyeszig, pe care îl și înjură foile din acel oraș cum le vine la gură ca pe un mare »valahă. Oare cei gr. cat. nu s'ar putea și ei împărtași de aceeași soarte ca și frații lor ceialalți?

După drept și după impunerea cauzei noastre naționale, d-nul protopop unit din loc, ar putea fi atât de bun ca să le propună religiuinea, ca dacă nu alicum, *barremi pe această cale să-și însușească mai bine limba lor maternă.* Dar d-sa le zice școlarilor »să meargă numai la popiștași, că aia i tot o lege cu a noastră! Și eu am văzut un atare băiat și spre durerea mea, nu știa face cruce românește!...

Iacă așa sunt conducătorii din țara Murășului. Iar urmarea slăbiciunii lor se vede. Cracionfalău (Uj-kfalva) este o comună aproape numai românească, nu este însă om să știe o vorbă românește afară de popa. Tot asemenea Tirimia mică, Ujfalău ș. a. Iar în Sângeorzul de Murăș, când își dau părinții copiii la școala română, spun învățătorului să-l învețe numai »ungurește, căci de limba aceasta au mai mare lipsă, că dacă nu îl duc la școala de stat!...

Așa stau lucrurile, când pe deasupra mai vine și Apponyi cu noua lui lege ca să ne sece toate puterile. De aceea cetind că »Asociațiunea« în adunarea dela Bistrița a hotărât ca pe viitor să se ajute după putință și școlile, am crezut de lipsă a atrage atențiunea celor puși în fruntea ei asupra împrejurărilor de aici, ca să se găndească serios asupra școlilor, cari mai cu seamă ar trebui ajutate. Și din parte 'mi cred că mai ales acele să fie subvenționate, cari sunt la granițele românismului. ca așa întărind marginile lui, să fie scutit mijlocul de pătrunderea dușmanului nostru, ce nu ne vrea binele.

Atunci nu țiar mai roși obrazul, cetind cum niște învățători din îndepărtatul Sătmar au trimis felicitări d-lui ministru pentru noul proiect de lege școlar. Și în fine cred de lipsă ca din toate părțile espuse ale Românismului să se trimită rapoarte pressei noastre ca astfel să ne cu-

noaștem mai bine starea noastră culturală și socială de pretutendeni, și cunoscându-o să sărim într'u ajutor acolo, unde zidul de apărare ar fi prea slab pentru oprirea dușmanului nostru de veacuri.

»Depemurăș.«

Familia regală română la Constanța.

Familia regală română a sosit Joi la Constanța. Apariția trenului regal din tunelul ce duce în port, a fost salutată cu salve de tunuri date de bastimentul »Eli-sabeta«.

Când trenul se opri în fața chioscului, regina se cobori din vagon împreună cu mica principesa Maria. D-nele Sturdza, Várnay, Georgescu, Boerescu, precum și doamnele Ali Kadar, Dr. Temo, Abdula Hagi, Zaid, aparținând elitei turcești, au întâmpinat pe regina și principesa Maria, oferindu-le buchete de flori. Portal turcesc, bogat și frumos împodobit, cu care erau îmbrăcate doamnele din elita turcească, a făcut o frumoasă impresie asupra regi-nii. Regina s'a întreținut cu persoanele ce i-au fost prezentate, apoi suindu-se în trăsura împreună cu princesa Maria, au fost conduse în uralele mulțimei spre palatul regal.

După un sfert de oră, regina a vizitat vaporul »Împăratul Traian«, unde s'a întâlnit cu principii Nicolae și Elizabeta, cu cari au luat masa pe bordul vaporului.

Tot cu trenul regal au sosit episcopul Pimen, d-na de onoare Popenaru, d. Greceanu cu d-na, d. Ionel Brătianu, ministru de interne, Gratzosky, aghiotant regal, d. Coandă, directorul serviciului maritim și d. Panaitescu, șeful poliției dela ministerul de externe.

În vederea sosirii regelui, strada Mangalia a fost frumos împodobită, iar la capătul ei s'a pus un splendid arc de triumf. Aci familia regală a fost așteptată de primarul orașului, d. Georgescu, întregul conziliu comunal și mii de cetățeni. La oarele 3 fix a sosit automobilul regal, în care se aflau regele, principele Carol și principesa Maria. Automobilul regal a fost urmat de alte automobile, în cari se aflau primul-ministru Sturdza, ministrii Morțun și Brătianu, generalul Mavrocordat și aghiotanții regali. Primarul oferind tradiționala pâne și sare, a urat suveranului în numele cetățenilor bună sosire, zicând că orașul se simte mândru ori de câte ori are prilejul de a găzdui familia regală și că atențiunea ce se dă acestui oraș pur comercial este o incurajare pentru a depune o muncă și mai mare pentru propășirea comerțului.

Regele primind tradiționala pâne și sare a zis: »Mulțumesc cetățenilor de primirea făcută, și simt o mare plăcere ori de câte-ori viu în acest oraș eminent comercial și care este tot odată primul port ce face fala țării. D. prefect Várnay a prezentat apoi suveranului consiliul comunal.

După un sfert de oră automobilele au pornit spre catedrală, parcurgând străzile: Mangalia și Carol, în uralele entuziaste ale mulțimei, înșirată în tot parcursul drumului până la catedrală. Aci suveranul a fost primit de episcopul Pimen, înconjurat de cler. După sfârșirea slujbei bisericești, regele a trecut în revistă compania de cetate și aceea a micilor dorobanți și a primit defilarea. După sfârșirea slujbei bisericești, regele a trecut în revistă compania de cetate și aceea a micilor dorobanți și a primit defilarea. După aceasta automobilul regal s'a îndreptat spre port, unde staționa vaporul »Împăratul Traian«, pe care se afla și regina, principesa Maria și principele Carol. Dela vapor regele însoțit de suita s'a îndreptat spre pavilionul regal pentru a se odihni de oboseala solemnităților.

La orele 8 seara regele a oferit în sala palatului regal un banquet, unde a fost invitatii militarii străini, d-nii ministri Sturdza și Brătianu cu doamnele, I. Morțun, d. prefect Várnay, primar Georgescu cu doamnele, precum și casa civilă și militară.

Eri, Vineri, dimineața la oarele 8 regele a plecat pe câmpul de manevre.

STIRILE ZILEI.

— 22 Septembrie v.

Majestatea Sa monarcul nostru și-a serbat ziua onomastică (a 77-a) în Schönnbrunn, unde s'a retras pe mai mult timp simțindu-se ostent și puțin slăbit, mai ales în urma încordărilor zilelor de primire a oaspeților săi princieri (regele

României, ducele de Connaught și marele duce Vladimir). Majestatea Sa a făcut în 3 Octomvrie o preumblare prin parcul de la Schönbrunn, dar cu trăsura nu va face excursii decât numai după ce va dispărea catarhul, ce și-l'a atras în zilele ultime. Cei din jurul monarhului tin, că este imposibil, ca deja în cursul lunii lui Octomvrie Majestatea Sa să călătorească la Budapesta. E posibil însă ca pe la începutul lui Noemvrie, după vizita regelui Danemarcei și a regelui spaniol la Viena, să călătorească pe timp mai scurt la Budapesta.

Procese de presă. Joi s'au judecat la tribunalul regesc din Sibiu procesele intentate revistelor »Țara Noastră« și »Lucceafărul« pentru publicare de articole și notițe politice fără a fi îndreptățite să facă politică. Acuzații d-nii Octav. Gogu și Octav. C. Tăslăuanu, au fost declarați vinovați și primul pedepsit cu 200 coroane, al doilea cu 100 coroane amendă în bani, plus cheltuielile de judecată. S'au dat apel la tabla regească, atât din partea procurorului, cât și din partea condamnaților.

Examenul oral de maturitate la școala superioară comercială română din Brașov s'a început astăzi și va dura până inclusivie Mercuri săptămâna viitoare. Se știe că acest examen nu s'a putut ținea la termenul obicinuit din cauza unor neregularități, ce s'au ivit la examenul scriptoristic.

Renunțarea lui Tolstoi la drepturile sale de proprietate. Tolstoi publică în »Novoie Vremia« o scrisoare, în care asigură că încă înainte cu 20 de ani dânsul a renunțat la toate drepturile de proprietate după scrierile sale. Dela 1881 produsele sale literare au fost proprietate publică. El personal n'are nimic și nu poate să satisfacă cerșitorilor ce i-se fac în multe scrisori adresate lui. El declară în public, că nu poate ajuta nimănui cu bani.

Gununie. Aurelia Lucreția Tătar și Ioan Triff, absolvent de teologie, ne anunță celebrarea religioasă a cununiei lor, care va avea loc Duminecă, în 13 Octomvrie a. c., st. n., la oarele 12 a. m., în biserică ort. rom. din Sudriaș-Jupani.

Catheet al elevilor gr. or. români dela gimn. de stat și celelalte școli străine din Făgăraș a fost numit în locul părintelui Gheorge Tulbure, d-l dr. Nicolae Regman.

Logodnă. Valeria Pop și Septimiu Sever Popa, teol. abs., logodiți. Bandul de câmpie, Septemvrie 1907, Cergăul Mare.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. «Marilana» își va ținea Adunarea Generală, Duminecă și Luni în 13 și 14 Octomvrie st. n., a. c., în Iva-mare (Nagyilva) în sala școlii conf. gr.-cat., la care sunt invitați a lua parte atât domniile membrii, cât și on. public interesat de cauza învățământului.

Din Zernești ni se scrie: Vineri, în 14 Septemvrie st. v., (ziua Sf. Cruci) s'a făcut inaugurarea festivă a anului școlar la școala noastră elementară. După celebrarea serviciului divin poporul dela ambele biserici s'a intrunit în sala cea mare a școlii, unde preoții locali au săvârșit sfântirea apei, fiind de față tinerimea școlară sub conducerea celor 4 învățători. Protopresbiterul Ioan Dan printr'o vorbire acomodată a arătat importanța acestei zile și a declarat anul școlar deschis. Cuvântarea festivă a rostit-o dir. școl. Vartolomeu Bude, vorbind despre scăderile educației în familie. Amintesc, că la biserica cea mare cântările liturgice le-a executat cu frumusețea cununită noul cor bisericesc înflințat de reuniunea femeilor pentru împodobirea bisericilor. Corul este condus de învățătorul Nicolae Sperchez. Cu durere am însemnat de astădată împrejurarea, că numărul învățătorilor noștri s'a redus dela 5 la 4, prin ceece școala noastră, care este cea dintâi în tract, se va slăbi în mod simțitor. Această reducere a puterilor didactice într'o comună bisericăască ca a noastră nu este îndreptățită din nici un punct de vedere. — Cor.

Un apel al societății «Clubul Român» din Viena. «Clubul Român» din Viena, a cărui președinte e d-l George Vitencu și secretar G. Stănescu, ne încunoștințază, că comitetul societății «Clubul Român» voinde a feri colonia română din Viena de moleșățile unor indivizi, cari sub numele de Român recurg la ajutorul ei, a luat hotărârea, ca în viitor numai aceia români lipsiți de mijloace să fie ajutați din partea publicului român, cari vor putea dovedi că posed recomandare prevăzută cu subscrierea președintelui și sigiliu acestei societăți. Totodată roagă pe toți românii, ca să binevoiască a intra ca membrul în

societate, a cărei scop este: concentrarea tuturor românilor creștini din Viena; dezvoltarea spiritului cultural și social, precum și ajutorarea conaționalilor lipsiți de mijloace. Inscrierile să pot face în scris sau în persoană la președintele societății — III., Eslarngasse, 4 — sau în localitățile Clubului — I., Lowelstrasse, 8. Taxa de înscriere 1 cor. odată pentru totdeauna și pe an 6 cor. Clubul recomandă sprijinului românilor, pe comercianții și meseriașii români, domiciliati în Viena: Milan Milcovici, juvelier, I., Kärnthnerstrasse, 21, George David, restaurateur, III., Landstrasse, 27, Cornel Petrescu, friseur, VI., Gumpendorferstrasse, 65, Pantelimon Clontea, pantofar, VII., Neustiftgasse, 107, Josif Negrini, pantofar, III., Marxergasse, 15.

Prinderea unor falsificatori de bancnote. Poliția din Budapesta a arestat eri o italiancă elegant îmbrăcată, în momentul când voia să schimbe niște bancnote false. Ea se numește Iosepha Sivico, născută Amalia Monette și a încercat eri să schimbe la filiala băncii Mercur 5 bancnote a 500 lire. Bancnotele părăndu-i suspecte șefului băncii, acesta chemă un polițist care conduse pe italiancă la poliție. Aci ea fu interogată de șeful poliției. D-na Sivico a declarat că este originară din Neapole și că vizitând pe mama ei la Roma, a făcut cunoștința unui tânăr, anume Adolph. Acesta jurându-i dragoste ea se încereza în cuvintele lui și consimți să plece cu dânsul la Budapesta. D-na Sivico a depus apoi că necunoscutul ei amic i-a încredințat 10 bancnote a 500 lire ca să le schimbe la o bancă și că 5 din aceste bancnote le-a schimbat la banca Elisabetha. La filiala băncii Mercur, bancnotele au fost recunoscute ca false. Asupra aceluia, care i-a predat, bancnotele, d-na Sivico nu vrea sau nu poate da amănunte. Din cercetările făcute s'a stabilit că d-na Sivico a sosit la Budapesta cu doi bărbați și că unul din ei a plecat alaltăeri după ameză la Triest. Poliția de aci a telegrafiat poliției de siguranță din Triest cerând arestarea celui plecat. De asemenea s'au cerut informații telegrafice la Neapole și Roma. Pentru moment d-na Sivico e pusă sub supravegherea polițienească.

Veniturile reprezentației Caruso dată în opera reg. din Budapesta la 3 Octomvrie a adus un venit brut de 29,100 cor. 50 bani. Cheltuielile au fost de 18,206 cor. 60 b. Pentru reuniunea sanatorului arhiducele-Josif, în beneficiul căruia s'a dat reprezentația, au rămas 10,895 cor. 50 b. Onorarul artistului a fost de 10,000 de mărci, ceece face 11,762 cor. 50 b., impresariul lui Caruso a câpătat 2000 cor., opera reg. 4000 cor., proviziunea firmei Bard și alte cheltuieli mai mici 444 cor. Și tot se mai plânge lumea din Budapesta de vremuri grele!

Sporirea artileriei române. Odată cu terminarea manevrelor regale, se va procedea la sporirea artileriei române, creându-se șapte noi divizioane de artilerie. Sumele necesare pentru aceste noi creațiuni au fost prevăzute în bugetul în curs al ministerului de războiu. Cele șapte noi divizioane de artilerie vor fi astfel repartizate: Două vor forma regimentul al 13-lea de artilerie, care și va avea sediul în Dobrogea. Alte patru divizioane se vor atașa pe lângă regimentele de artilerie de corp, câte unul pentru fiecare regiment. Astfel cele patru regimente de artilerie de corp de armată vor avea pe viitor câte trei divizioane. Al șaptelea divizion va constitui artileria călăreață, adică aceea ce se va alătura trupelor de cavalerie și care va avea servanții călări.

Curtea saxonă renunțând la Principesa Monica. Ziarul «Neuester Nachrichten» află din Florența că Curtea Saxonă a hotărât să renunțe pentru obținerea Principesei Monica, care va fi lăsată la mama ei. D-na Toselli a declarat, că nu are nevoie de apapanagi, de oarece dispune de bijuterii în valoare de un milion de mărci. În realitate însă, fosta contesă de Montignoso are mari datorii. De curând plecând din Florența, creditorii îi așteptau revenirea cu mare nerăbdare.

Logodna d-soarei Wanderbild. Din New-York se anunță că Gladys Wanderbild, flica miliardarului Cornel Wanderbild se logodește cu contele ungar Ladislau Szechenyi. Gladys Wanderbild trece drept cea mai bogată fată din America de Nord. Ladislau Szechenyi e în etate de 28 ani și fiul fostului ambasador Emerik Szechenyi. Cornel Wanderbild a trecut luna trecută prin Viena cu flica sa și a vizitat și familia Szechenyi în Ungaria.

Turneul lui Toselli. Toselli a primit propunerea impresarului olandez de Hond și conform contractului indicat va între-

prinde un turneu prin Europa și America. Soția sa, fosta contesă Montignoso, îl va acompania în acest turneu.

Experiențele cu balonul contelui Zeppelin. Din Friedrichshafen se comunică următoarele: Cu ultima experiență, care a durat 9 ore, s'au încheiat și încercările făcute cu balonul lui Zeppelin. Eri nu s'a mai făcut ascensiune, urmând ca balonul să intre într'o pauză de 14 zile, timp în care, utilizându-se experiențele făcute, va fi schimbată cărma orizontală a aeroplanelui, dându-i-se cu chipul acesta mai multă putere de acțiune.

Concerte. În elegantul restaurant »Transilvania« va cânta Duminecă seară muzica militară. Inceputul la orele 8 seara. Intrarea 60 b.

În otelul »Europa« ca avea loc mâine seară primul concert al muzicii orașului. Inceputul la orele 8 seara. Intrarea 60 b.

Cu aparatul «minimax» se va face mâine la orele 11 a. m., sub straje încercări de-a stinge focul. La aceste probe se invită publicul brașovean.

Avis. Din cauza repausului Duminecal va fi deschisă mâine în cetate dela orele 1—9 seara numai farmacia »La Biserica Albă« a d-lui Fr. Kelleman.

La Bibliotecă seminarială din Blaj (Bárázsfalva) se află de vânzare toate tipărițiile de evidență pentru școlile noastre populare conform §-lui 33, art. de lege XXVII—1907, și anume: coale de primire a 6 fl., coale de clasificări și absenții a 8 fl., coale de materie a 4 fl., coale de visitațiune a 4 fl. Toate protocoalele de lipsă pe 1 an, legate (cel de visitațiune nelegat) pentru școlă a 40—80 băieți costă fco. 750 cor., 80—160 băieți costă fco. 840 cor., 160—200 băieți costă fco. 980 cor., 200—250 băieți costă fco. 1220 coroane.

O doftorie de casă răspândită. Căutarea continuă după spiritul (Franzbrantwein) și sarea lui Moll, dovedește că întrebuintarea lor, ca fricțiune alinătoare de dureri, reumatice are efect bun. Sticla 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postală, de liferantului curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. În depositule din provincie să se ceară expres preparatul Moll provăzut cu marca de scut și subscriere. — (4)

Cugetări.

De Tolstoy.

Viața tuturor este adevărata viață și nu viața fiecăruia în particular. Fiecare trebuie să lucreze pentru viața altuia.

În inima omului residă începutul și sfârșitul tuturor lucrurilor.

Nici unul din cei ce merg în fruntea progresului nu e în stare să răspundă îndată la întrebarea: Pentru ce duci viața aceasta? Pentru ce faci aceea ce faci?

Dacă n'ar fi în afară nici un mijloc de abrutizare, jumătatea omenirii și-ar zdrobi îndată creierii, pentru că a trăi în contrazicere cu judecata ta, e cu neputință.

Sunt state, sunt popoare, este concepțiunea abstractă a omului, dar umanitatea ca concepțiune concretă nu există și nu poate exista.

Cu cât oamenii vor crede că nu atârnă decât de ei singuri ca să-și schimbe viața, cu atât aceasta va ajunge posibilă.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 5 Oct. Consfătuirea de eri în chestia pactului s'a mărginit numai la faptul că membrii guvernului austriac și-au exprimat dorința ca membrii guvernului ungar să renunțe la cererile lor în chestia băncii, sau să găsească un mijloc în baza căruia să se poată ajunge la o înțelegere în această chestiune. În cercurile austriace se declară că, exceptând această chestiune, compromisul a fost aranjat.

Budapesta, 5 Oct. Vre-o mie de impiegați dela căile ferate au ținut eri seară o întrunire, în care s'a decis începerea rezistenței pasive. Adunarea a fost disolvată.

Viena, 5 Oct. Resistența pasivă pe căile ferate austriace continuă.

Petersburg, 5 Oct. Poliția de aci a descoperit, că un grup de teroriști arestați, a avut intenția de a omorî pe marele duce Nicolae și pe primul ministru Stolypin.

Petersburg, 5 Oct. O telegramă din Odessa anunță că la atacul de alaltăeri, împotriva trenului accelerat, au fost omorâți patru soldați. Dintre pasageri au fost rănite opt persoane, între cari sunt și trei femei. În învălmășeala produsă, au dispărut 200 mii ruble ce se aflau în vagonul de poștă.

Paris, 5 Octomb. Intre generalul Drude și între comandantul spaniol dela Casablanca, s'a ivit un conflict serios. Spaniolii pretind ca ei să facă paza polițienească în împrejurul orașului, iar generalul Drude susține că poliția spaniolă e de prisos în aceea parte, dat fiind că în afară de oraș e situată tabăra trupelor franceze. Comandantul spaniol e nemulțumit de această atitudine a generalului Drude și a trimis un ofițer cu misiunea specială de a se plânge la Madrid împotriva francezilor.

Tokio, 5 Oct. »Agenția Reuter« află că în capitala Japoniei s'au dat mari serbări cu ocaziunea încheerii acordului ruso-japonez. Serbările au fost puse sub patronagiul autorităților comunale și a Camerei de comerț din Tokio. Au fost invitate peste 500 de persoane. Printre alți invitați au asistat ambasadorul Rusiei la Tokio, miniștrii Japoniei, generali și amirali. În discursurile rostite s'a relevat că acordul constituie o garanție a păcii.

Londra, 5 Oct. D-na Toselli a trimis scriitorului Leques o telegramă în care declară că a uimit-o atât pe ea cât și pe soțul ei telegrama lui Leopold Wölfling asupra căsătoriei sale. D-na Toselli nu-și poate explica schimbarea neașteptată a fratelui ei care o sfătuiše să se căsătorească cu Toselli. Ea declară apoi că principesa Monica e păzită de jandarmi și în cazul când regele Saxoniei va face uz de forță i se va răspunde cu forță. O mare firmă de editură din Londra a oferit d-nei Toselli sume considerabile pentru memoriile ei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branice.

Să capetă pretutindeni

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Prea stimată doamnă,

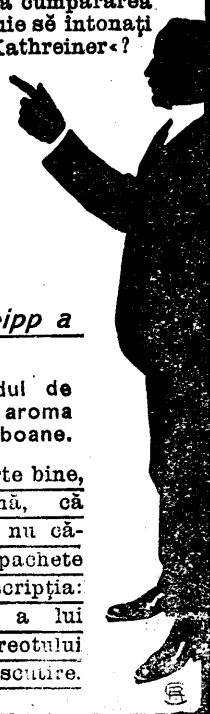
știți pentru ce, la cumpărarea
cafelei malt trebuie să înțonați
apriat numele »Kathreiner«?

Pentru că altcum vă
espuneți la pericolul
a primi o imitație de
mai puțină valoare,
care e lipsită de toate
avantagiile, prin cari se
distinge »Kathreiner«!

Căci numai
**Cafeaua malt-Kneipp a
lui Kathreiner**

pozează prin modul de
pregătire particular
și gustul cafelei de boane.

Insemnați-Ve deci foarte bine,
prea stimată doamnă, că
»Kathreiner« veritabil nu că-
pătați decât numai în pachete
originale închise, cu inscripția:
»Cafea malt-Kneipp a lui
Kathreiner« cu chipul preotului
Kneipp, ca marcă de scutare.

Anunț de licitație.

În 21 și 22 Octomvrie 1907 se vor vinde cu licitație obiectele ce sau amanetat din 22 Iulie 1906 până inclusive 21 Septemvrie 1906 și anume: sub numărul 10288—1906 până inclusive cu Nr. 12709—1906, al căror termen au expirat și nu s'au rescumpărat.

Licitația va avea loc în localul Casei de zăoage, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: Giuvaericale, Clasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Cioaie, Cositor, flanele, haine bărbătești și femeiesci, Cisme, Ghete și altele.

Vânzarea se face în bani gata. Rescumpărarea sau înoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 28 Septemvrie 1907.

[2-3]. Oficiul cassei de amanetare din Brașov.

1359-1907.

PUBLICAȚIUNE.

Comuna Ohaba va esarânda pe calea licitațiunei publice ce să va ținea Luni în 28 Oct. st. n. 1907 la 1 oară p. m., casele comunale de sub Nr. 24, provăzute cu licențe de cărciumărit, dimpreună cu toate superidificatele aflătoare și grădina de legume pe termin de 3 ani, începând 1 Ianuarie 1908 până în 31 Decembre 1910, pe lângă condițiunile cari se pot vedea în cancelaria comună.

Prețul strigărei 900 cor. din cari 10% au să să depună ca vadiu. Înainte de începerea licitațiunei să primesc și oferte în scris provăzute cu clauzulă că oferentul cunoaște condițiunile și să supune aceloră.

O h a b a, în 13 Sept. 1907.

[3021,1-1.] Primăria comună.

Ape minerale de celebritate universală, din izvoarele

VICHY

Proprietatea statului franțes.

Recomandate de celebrități medicale. **Cèlestins:** contra suferințelor de rinlehi, ud, băsică, soldină, diabet.

Grande-Grille: contra suferințelor de colică la ficat, piatră la fieră, ingreunări la pântece. **Hôpital:** contra tuturor afecciunilor dysposice.

Se capătă în tôte prăvăliile de ape minerale și la farmacii. 7-5.2398.

1358-1907. not.

Publicațiune.

Comuna Vaad va esarânda pe calea licitațiunei publice ce să va ținea Duminică în 27 Oct. st. n. 1907 la 1, oară p. m. casele comunale de sub nr. 47, provăzute cu licența de cărciumărit, dimpreună cu toate superidificatele aflătoare, și grădina de legumi, pe termin de 3 ani începând din I. Ianuarie 1908 până în 30 Decembre 1909 pe lângă condițiunile, cari să pot vedea în cancelaria comună.

Prețul strigărei 1200 cor. din cari 10% au să să depună cu vadiu. Înainte de începerea licitațiunei să primesc și oferte în scris, provăzute cu vadiul amintit, și cu clauzula ca oferentul, cunoaște condițiunile și să opune aceloră.

V a a d, în 23 Septemvrie 1907.

George Urs, Tamasiu Boeriu not. primar comunal.

[3081,1-1.]

Succes ne mai pomenit! Tuburi de cigarette „Antinicotin“ în cutii de țigarette.

ALEXIN PENTRU PRĂJITURI

Cea mai fină UNTURĂ DE PLANTE PENTRU FIERT, FRIPT ȘI PRĂJITURI 25% MAI CU SPOR CA ORI CE UNTURĂ PENTRU UȘOR DE MISTUIT RECOMANDATĂ DE MEDICI VERITABILĂ NUMAI CU ACEASTĂ MARCĂ DE SCUTIRE.

Se capătă în toate băcăniile.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel liferează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile de la Buziaș renmte în toată lumea, pentru fabricarea de apă gazoasă, cărciumarilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic.

Serviciu demn de încredere și conșentios!

Apă minerală și apă vindecătoare

în sticle de 1/4 și 1/2 litre.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și băsică.

Apă de masă de rangul întâiu!

Informații se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Versand in Buziașfördö.

Adresa telegramelor: MUSCHONG BUZIÁSFÜRDÖ. — Inter. Telef. 18.

Kaiser-Borax

Pentru cultivarea frumșetei și sănătăți.

Kaiser-Borax împrumută feței o peliță fină, frumșă și albă. Escelent pentru cultivarea gurei și dinților. Folositor la catar și răgușală. Kaiser-Borax face apa môle și forțe bun pentru curățirea pielei. Precauțiune la cumpărare. Veritabil numai în carton roșu, cu 15, 30 și 75 bani, cu instrucție detaliată. Nici decum necarbonat! Singurul producător pentru Austro-Ungaria: GOTTLEB VOITH, WIEN II/1.

Fie-care Damă, care are trebuință de o rochie nouă

î-se trimite la cerere gratis

Colecția mare de mostre, care cuprinde toate novitățile sezonului din stoffe bune și mai ieftine în Genres de lână și stoffe moderne, Barchent, Flanele și Catifea, Bumbac și Batist.

Cu deosebire se atrage atențiunea Ofertului de sezon ocașional Halat din Velur turcesc fl. 4.70 (intocmai ca clișeul).

La comanda ne rugăm a se arăta lungimea, măsurată dela gât, lățimea de sus, dela gât și lungimea brațelor. — Mustre de halat gratis. Ce nu convine se schimbă sau se retrimite banii.

WIENERMODEN-UNION, Wien IX/22 Lichtensteinstrasse 20.

AVIS IMPORTANT!

Aduc la cunoștința On. Dame din loc și din împrejurimea Brașovului, că m'am reintors din voiajiu de toamnă din streinătate și

am adus un mare asortiment de

PĂLĂRII

de Dame, Domnișoare și de Copii pentru sezonul de toamnă și eamnă.

Asortiment bogat de Modele din VIENA și PARIS se găsece tot deauna în magazinul meu. Pălării vechi prelucrez după moda cea mai nouă și cu prețuri foarte moderate.

Asemenea se primesc în salonul meu orice comandă precum: ROCHII, BLUZE, COSTUME de DAME și de COPII de cusut precum Rochii și pălării de doliu se efectuează în 24 de oare cu prețuri foarte reduse.

Rog Onoratele Dame a-mi da tot sprijinul Dumnilor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,

Strada Porții Nr. 16. Etajul I.

[8002,7-10.]

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădată cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai celicose la stomac și pântece, în contra cărcelor și acrolei la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite hôle femeesci a luat acest medicament de casă o rășândire, ce crece mereu de mai multe decenii încoce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2— Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este forțe bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recăă. —

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodel cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b. Cinci bucăți cor. 1.80.

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădată cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9. c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală — La deposite să se ceră anumit preparatele provăzute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoții, și C. H. Neustädter.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fl. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.